भ० ऋष्येत्यादि। कपिः सुग्रीवः किष्किन्धाद्रिसदा वालिना अत्यर्थं निष्पिष्टः पीडितः अतएव क्लान्तः सन् कोष्णं ईषदुष्णं उच्छ्वसन् द्रुतं शीघ्रं ऋष्यमूकं अगात् गतवान् मृगसदृक् पलायने द्रुतगमनात् मृगतुल्यः क्विपि सदृक् सदृशवत् किखिभिर्व्वानरीभिरिष्यत इति इन्धेर्ज्यन्तात् घञलनटइति अल् निपातनात् किखेः किष्कादेशः किं किं दधातीति किष्किन्धेत्यन्ये किष्किन्धामूर्द्धन्यषकारवती यकारोपान्तापि किष्किन्ध्येति श्रीपतिः किष्किन्धा गुहा तदुपलक्षितोऽद्रिस्तत्र सीदतीति त्रासुसिति क्विप्॥१२०॥

छत्वा वालिद्रुहं रामो मालया सविशेषणं। अङ्गदस्वं पुनर्हन्तुं कपिनाक्कायययद्रणे॥१२१॥

ज०म० छत्वेत्यादि। वालिद्रुहं सुग्रीवं वालिनं द्रुह्यतीति सत्स्वत्यादिना क्विप् मालया सविशेषणं सचिह्नं छत्वा भेदपरिज्ञानार्थं रामः अङ्गदस्वं वालिनं अङ्गदं सूतइति पूर्व्ववक्विन् ओस्सुपीतिः यणादेशः तं रणे हन्तुं कपिना सुग्रीवेणाक्कायययत् अभिभवं कारितवान् क्वयतेर्हेतुमण्णिचि शाक्केत्यादिना पुक्॥१२१॥

छत्वेत्यादि। वालिद्रुहं सुग्रीवं वालिभेदज्ञानाय मालया सविशेषणं सचिह्नं छत्वा रामोऽङ्गदस्वं वालिनं रणे हन्तुं कपिना सुग्रीवेण पुनराक्कायययत् आक्कानमकारयत् घोऽञोञेरित्यादौ अखादनीक्रन्दायशब्दायक्कादेति वर्ज्जनात् ण्यन्तस्य कर्त्तुः कर्मत्वं शाक्कासाक्केत्यादिना यन् अङ्गदं सूते जनयतीति त्रासुसित्यादिना क्विप् कव्याद्यनेकाचइति वत्वं वालिने द्रुह्यतीति पूर्व्ववत् क्विप्॥१२१॥